

Class: XII
Gujarati
Sample Question Paper -2023-24

Code No. 110

નોંધ	NOTE
➤ આ પ્રશ્નપત્રને બે વિભાગમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યું છે.	The question paper is divided in two parts.
➤ વિભાગ (અ) વસ્તુનિષ્ઠ (MCQ) પ્રશ્નો તેમજ ટૂંકાપ્રશ્નો પુછવામાં આવ્યા છે.	➤ Part A: objective type questions. (MCQ) and very short question.
દરેક ઉત્તર માટે 1 અંક નિર્ધારિત છે. ➤ (અ) વિભાગ કુલ 40 ગુણનો હશે.	Each carries 1 mark. Total - 40 marks.
➤ વિભાગ (બ) વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો લેખન કાર્યમાં આવતા પત્રલેખનના પ્રશ્નમાં જો પ્રેષકનું નામ આપવામાં આવ્યું ન હોય તો જવાબમાં પત્ર લખતી વખતે વિદ્યાર્થીએ પોતાનું નામ સરનામું કે પોતાની અને કોઈપણ શહેરની આગવી ઓળખ આપવી નહિ. જો પ્રશ્ન પત્રમાં પ્રેષક અને પ્રતિનું નામ જણાવ્યું હોય તો જ તેનો ઉલ્લેખ પત્રલેખન કરવો. ➤ કુલ 40 ગુણનો હશે.	Part B: Subjective Descriptive questions. ➤ Do not mention your identity or the place you reside in the answer to this letter writing question. In case name or address is mentioned in the question, you will have to use the same in your answer. Total - 40 marks.
આપેલી સૂચના પ્રમાણે આ વિભાગમાં પ્રશ્નોત્તર લખવાના રહેશે.	As per the instructions given the questions and answers of this section have to be written.
➤ પૂર્ણ પ્રશ્ન પત્ર - ૮૦ ગુણ	Question paper- 80 Marks.
➤ પ્રશ્નપત્રમાં ઉત્તર લખતા પહેલા તેનો સિરિયલ નંબર અવશ્ય લખવો.	Please write down the serial number of the question before attempting it.

ગુજરાતી
ધોરણ-XII (110)

સમય - 3 કલાક

Time: 3 hrs.

કુલ ગુણ -80

M.M.- 80

PART A

(40)

(Advanced Reading Skill)

પ્રશ્ન-1. નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી, તેની નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.

(5x1=5)

પ્રારબ્ધ અને પુરુષાર્થ જેમ એકબીજાના અભિન્ન અંગ છે તેમ સફળતા અને નિષ્ફળતા પણ અભિન્ન જ છે. પ્રારબ્ધ કરતાં પુરુષાર્થ યડિયાતો સિદ્ધ થયો છે તેના મૂળમાં જો ડોકિયું કરીશું તો તરત સત્ય ઉજાગર થશે જ. કોઈપણ સત્યની શોધ પરિશ્રમ વિના અશક્ય છે પણ દરેક પરિશ્રમનું ફળ સફળતા જ ન હોય શકે. અનેક ભાષાવિદો, વૈજ્ઞાનિકો, ખગોળશાસ્ત્રીઓ, ઇતિહાસકારો અને મહાન હસ્તીઓના અભિપ્રાયો, તારણો, મંતવ્યો, આદર્શો, તેમની સહજતા,

સજાગતા, સૂક્ષ્મ નિરીક્ષણ ક્ષમતા સત્યની શોધ અને સફળતાનો માર્ગ આપોઆપ પ્રશિસ્ત કરે છે. આપણે આપણા જીવનને કઈ અને કેવી દિશા આપવી તેનો સાચો બોધ મળે છે. સફળતાને પચાવવી અને નિષ્ફળતાને જીરવવાની યાવી તેમાં જ છુપાયેલી છે માત્ર પારખવાની દૃષ્ટિ જ કેળવવાની જરૂર છે. સમય અને સંજોગો તો બદલાતા જ રહેશે અપણે તેને અનુકૂળ બનવું પડશે, તેના વહેણમાં વહેવું પણ પડશે એટલું નિશ્ચિત કે આપણું લક્ષ્ય કદી ન બદલવું. મનની મક્કમતાથી, દઢતાથી, ખંત અને સંનિષ્ઠ પ્રયાસથી તેને વળગી રહો તમે અવશ્ય સફળ થશો જ. જીવનને અનુકરણનીય અને ઉમદા ઉદાહરણ બનાવો સફળતાને તમારું દ્વાર ખટખટાવવું જ રહ્યું. તમારા લક્ષ્યને એકદમ મક્કમતાથી વળગી રહો, કોઈની તાકાત નથી કે સામાપૂરે આગળ વધતી તમારી નોકાનો સામનો પણ કરી શકે. પ્રારબ્ધરૂપી આંબામાં પુરુષાર્થરૂપી અમૃતફળ અવશ્ય મળશે જ.

પ્રશ્નો -

- I. માનવજીવનના અભિન્ન અંગ કયા કયા છે?
- II. પુરુષાર્થના વિજયમાં કયું સત્ય ઉજાગર થાય છે?
- III. સત્યની શોધ અને સફળતાનો માર્ગ કયા ગુણોથી પ્રશિસ્ત થાય છે?
- IV. સફળતા આપણું દ્વાર ક્યારે ખટખટાવે છે?
- V. લક્ષ્યને મક્કમતાથી વળગી રહેવાથી શું પ્રાપ્ત થશે?

પ્રશ્ન-2 નીચેનું કાવ્ય વાંચી, તેની નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તરનો સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો.

(5x1=5)

મને જો પૃથ્વીની હકૂમત મળે એક ક્ષણ તો
પહેલાં તો કાઢું વટહુકમ કે આ જ ક્ષણથી
પ્રજા મારી પંખી, મનુજ, પશુ ને કિટગણો
બધાને જીવ્યાનો જ હક, હણવાનો હક નથી.
દુમોની ડાળી ને નીડ, નગર-આવાસ ભીડમાં
વનોની ઝાડી કે ગિરિકુહરમાં, ભૂમિ ભીતરે
જહીં આબાદી ત્યાં સહુય મળી મેળા રચી રહો
પ્રજા મારીને ના ફિકર ફરિયાદો કશીય હો.
હું પૃથ્વીનો રાજા, અવર ગ્રહશું વિગ્રહ નહીં
કરારો મૈત્રીના કરું; અગર હો આક્રમણ તો
પ્રીતિનું, જેમાં ન જીતવું પણ જિતાઈ જ જવું.
સ્વ-તંત્રે વ્યક્તિના રહું વિરચી હું શાસન નવું
પ્રજાને એવા તો સ્વનિયમનમાં બાંધી લઉં કે
પછી ના રાજા કે હકૂમતની એને જરૂર રહે!

-ઉમાશંકર જોશી

પ્રશ્નો -

- I. કવિ પ્રથમ કેવો વટહુકમ કાઢવા માંગે છે ?
- A. નિયમ અનુસાર કામ કરવાનો
 - B. જીવ્યાનો હક, હણવાનો નહીં
 - C. મન મુજબ વર્તાવનો
 - D. રાજાના હુકમનું પાલન કરવાનો
- II. કવિના વટહુકમની કેવી અસર થશે?
- A. હળીમળીને, શાંતિથી અને આનંદથી રહેશે
 - B. સરઘસ અને હડતાલ પડશે
 - C. નતમસ્તકે લોકો સ્વીકારશે
 - D. બધા પોતપોતાનું કામ ઇમાનદારીથી કરશે
- III. કવિ કેવા કરારો અને આક્રમણ કરવા માંગે છે?
- A. જેમાં પ્રજાનું ભલું કે લાભ હોય
 - B. રાજ્યની પ્રગતિ અને ઉન્નતિ થાય
 - C. નીતિ અને પ્રમાણિકતાના
 - D. મૈત્રીના કરારો અને આક્રમણ પ્રીતિનું
- IV. કવિ પ્રજાને શામાં બાંધી લેવાનું કહે છે?
- A. પ્રેમ અને વિશ્વાસમાં
 - B. સ્વનિયમનમાં
 - C. સત્ય અને અહિંસામાં
 - D. વાણીનાં પ્રભાવમાં
- V. કાવ્યના અંતમાં કવિ શું કહે છે?
- A. લોકો સુખી અને સમૃદ્ધ થશે
 - B. રાજાને ચિંતા રહેશે નહીં
 - C. દેશ અને દુનિયામાં પ્રસિદ્ધિ મળશે
 - D. રાજા કે હકૂમતની જરૂર નહીં રહે

Literature

પ્રશ્ન-3. નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (કોઈપણ પાંચ)

(5x1=5)

- I. જગતનો વૈભવ મિથ્યા જાણીને, ટાળી દેવો દુર્જનનો રાગ' આ પંક્તિ કયા કાવ્યની છે?
- A. એકસરખા દિવસ
 - B. ક્રોધી સ્વભાવને

C. વડલો ને પંખીડાં

D. વતનનો તલસાટ

II. "કન્યાઓને વિદ્યા અપાતા પહેલાં જ સંસારમાં પરોવવી એ શાસ્ત્ર તારા દષ્ટાંતથી વધારે સમજાશે."

- આ ઉક્તિ કોણ, કોને કહે છે?

A. જમની - સુંદરને

B. સુંદર - કુસુમને

C. કુસુમ - સુંદરને

D. કુસુમ - સરસ્વતીચંદ્ર

III. પ્રભુલાલ દ્વિવેદીનું કયું કાવ્ય તમારા પાઠ્યપુસ્તકમાં છે?

A. હંકારી જા

B. આ રસ્તાઓ

C. વીડી વાઢનારા

D. એકસરખા દિવસ

IV. 'કાર્ડિનલ મેનિંગ અને જોન્સ બન્સ પ્રયત્નોથી ગોદીના મજૂરોની હડતાળ બંધ થઈ?' આ વાક્ય કઈ કૃતિમાંથી લેવાયું છે?

A. નારાયણ હેમચંદ્ર

B. સરસ્વતીચંદ્ર

C. બે લઘુકથા

D. થીંગડું

V. 'પૂંજા મેજરની લગની' પાઠના લેખકનું નામ જણાવો.

A. ગાંધીજી

B. ઈશ્વર પેટલીકર

C. જોસેફ મેકવાન

D. ચંદ્રવદન મહેતા

VI. વતનનો તલસાટ' કાવ્યનો પ્રકાર જણાવો.

A. ભજન

B. ઊર્મિકાવ્ય

C. લોકગીત

D. સોનેટ

પ્રશ્ન-4. નીચેનું કાવ્ય વાંચી, તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

(5x1=5)

મેળો આપો તો એક માનવીની સંગ
અને એકલતા આપો તો ટોળે,
જીવતર આપો તો એવું આપો કે
શ્વાસ એના કેફના કસુંબા ધોળે !
તરતાં ન આવડે લગાર અને તગતગતા
તડકાનો દરિયો લલકારે.
થાકેલી આંખો અંજાતી નથી, તોય
થોડાં મૃગજળ ચળકે છે મઝધાર.
ટીપેથી પાય તો ધારાઉ, સાવ તરસ્યો હું
રહી ગયો છલકાતી છોળે.
સૂની બપોરની આ એકલતા એકલતા
એકલતા બોલી અકળાવો,
ઊગતી સવારના આ ડહોળાતા રંગમાં
જો થોડી સાંજ ઘૂંટી લાવો.
કોઈએ ના હોઠે અડકાડયું હોય એ અમરતને
કોણ હવે આકાશે ઢોળે?

પ્રશ્નો :

- I. કવિ મેળો અને એકલતા વિશે શું કહે છે?
- II. કવિ કેવું જીવન ઇચ્છે છે?
- III. મૃગજળ ક્યાં ચળકે છે?
- IV. કવિ ક્યાં તરસ્યા રહી ગયા છે?
- V. ઊગતી સવારના ડહોળાતા રંગમાં કવિને શું જોઈએ છે?

પ્રશ્ન-5. નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી, તેની નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.

(5x1=5)

એટ્રિયાટિક સમુદ્રના 114 ટાપુઓમાં વસેલું વેનિસ નગર અત્યંત મોહક છે. વાહનવ્યવહાર તરીકે ગંડોલા મુખ્ય છે. ગંડોલાના નાવિકો અંતરને ઓગાળી દે એવું સંગીત વહાવે છે, જાણે વૃંદાવનમાં વાગતી વેણુનો નાદ. રાત્રે વિવિધ રંગોની લાઇટના પ્રકાશનું પ્રતિબિંબ ગ્રાન્ડ કેનાલને મુગ્ધ અને નયનરમ્ય બનાવે છે. વેનિસની કેડે શોભતી ઘુઘરિયાળા કંદોરા સમી આ કેનાલ રાત્રે સાતસરા હારની જેમ શોભી ઊઠે છે. તેની આ શોભા સાથે રેવાતા સંગીતના સૂરો ઇંદ્રલોકની યાદ અપાવે છે. પ્રભાતના સુવર્ણકિરણોથી વેનિસ સુવર્ણનગરી જેવી ઝળહળી ઊઠે છે. સમુદ્ર પર રેલતો સૂર્યપ્રકાશ, નાનામોટા મોજાઓ પરથી સરકતી હોડીઓ અને હવાની ગુલાબી તાજગી આંતરમનને તરોતાજા બનાવે છે. ગાઢ વૃક્ષો પર પડતા સૂર્યપ્રકાશની રોશની સુવર્ણરજ જેવી લાગે છે. આમ, સમુદ્ર પરની આહ્લાદક અને સ્ફૂર્તિદાયક સફર માર્કોપોલોનું સ્મરણ કરાવે છે. વેનિસ શહેર તેની ભૌગોલિક

સીમા જલમાર્ગો અને સૌંદર્યમાં અનુપમ છે. તેની સાથે સાથે તેના સ્થાપત્યકલાના અત્યંત સુંદર અને અદ્ભુત નમૂનાથી ભરપૂર છે. એક જુઓ અને એક ભૂલો, એટલે જ રસ્કિન જેવા સ્થાપત્યકલાના નિષ્ણાતે ત્યાં વર્ષો ગાળી વેનિસની આ કળા પર અભ્યાસપૂર્ણ ગ્રંથ લખ્યો છે. જગતને ભૂલી ગયો હોય તેમ રસ્કિને વર્ષો વેનિસની સ્થાપત્યકલા પાછળ ગળેલા.

પ્રશ્નો:

- I. વેનિસની મોહકતા શેમાં છે?
- II. ગંડોલા શું છે?
- III. રાત્રે ગ્રાન્ડ કેનાલ કેવી રીતે શોભે છે?
- IV. પ્રભાતના સુવર્ણકિરણોની વેનિસ પર શી અસર થાય છે?
- V. રસ્કિન વેનિસમાં શા માટે વર્ષો સુધી રહ્યો?

Applied grammar

પ્રશ્ન-6. સૂચના પ્રમાણે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (કોઈપણ પાંચ)

(5x1=5)

I. નીચેનામાંથી 'કનડગત કરવી' રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ લખો.

- A. વિટંબણા ઊભી કરવી
- B. મદદગાર બનવું
- C. હેરાન-પરેશાન કરવું
- D. હાસ્ય દ્વારા પ્રશંસા કરવી

II. નીચેનામાંથી 'નિશ્ચય પાર પાડવો' રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ લખો.

- A. ગજા બહાર હોવું
- B. લક્ષ્ય સિદ્ધ કરવું
- C. પરિશ્રમ કરવો
- D. નિર્ણય પાર ન પાડવો

III. નીચેનામાંથી 'દિલમાં મેલ રાખવો' રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ શોધો.

- A. મનને મારવું
- B. સ્તબ્ધ થવું
- C. મનમાં કપટ રાખવું
- D. મન પરેશાન હોવું

IV. નીચેનામાંથી 'પેટનું પાણી ન હાલવું' રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ શોધો.

- A. સફળતા મળવી
- B. નિશ્ચિંત હોવું
- C. માન ગુમાવવું
- D. મોભો સાચવવો

V. નીચેનામાંથી રૂઢિપ્રયોગ અને તેના અર્થનું કયુ જોડકું યોગ્ય છે?

- A. પાછા પડવું - સફળ થવું
- B. ઢોલ પિટાવવો - જાહેર ન થવું
- C. કાને વાત પહોંચવી - વાતની જાણ થવી
- D. પૃથ્વી રસાતળ જવી - ગોઠવણ કરવી

VI. નીચેનામાંથી રૂઢિપ્રયોગ અને તેના અર્થનું કયુ જોડકું યોગ્ય નથી?

- A. મોહી જવું - આસક્ત થવું
- B. તાગડધિન્ના - મોજમજા ન કરવી
- C. આળ ચડાવવું - આરોપ મૂકવો
- D. ધતિગ કરવાં - ઢોંગ કે બનાવટ કરવી

પ્રશ્ન-7 સૂચના પ્રમાણે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ચાર)

(4x1=4)

I. નીચે આપેલ વાક્યોમાંથી સંયોજક ધરાવતું વાક્ય શોધો .

- A. માતા વિના બાળકોને જીવન જીવવું અઘરું લાગે છે.
- B. મારા કાકાએ મને ટ્રેનની મુસાફરી કરાવી હતી.
- C. ભારત લોકશાહી દેશ છે એટલે લોકો સુખ .શાંતિથી રહે છે-
- D. વર્તમાનપત્રને જગતની મહાસત્તા ગણવામાં આવે છે.

II. નીચેના વાક્ય માટે વિકલ્પો માંથી યોગ્ય સંયોજક શોધો .

“પરિશ્રમીને નિરાશ થવાનો વખત આવતો નથી, તે પારકી આશા રાખતો નથી .”

- A. કારણ કે
- B. એટલે
- C. જો – તો
- D.અને

III. ભાષાની સાથે મમ્મીની સાડી, પપ્પાની ભાષા _____ ઉપનિષદની પ્રાર્થના જશે.

- A .તો
- B. અને
- C. પણ
- D. કે

IV. ‘ તું તારા ગામ પાછી જઈ લોકો માટે કશુંક કરીશ તો આ જનમારો લેખે લાગશે. (સંયોજક જણાવો.)

- A. તું
- B. માટે
- C. તો

D .B અને C

V. ભૂખ્યો સિંહ જેમ ઘાસ ન ખાય તેમ એ બેઉ બેકાર બેસી રહેતા પણ અનાજની ગૂણો ભરીને ગાડીતું કરતા નહિ. (વાક્યમાંથી સંયોજકો શોધો.)

A .જેમ

B .તેમ, પણ

C. બેકાર

D .A અને.B બંને

પ્રશ્ન-8 સૂચના પ્રમાણે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(3x1=3)

I. નીચેનામાંથી લેખનરૂઢિ અને ભાષશુદ્ધિની દૃષ્ટિએ સાચું વાક્ય લખો.

A. રમેશ ગાયની પાછળ ચાલી.

B. મેં તાળું કે ચાવી લીધા નથી.

C. નવરાત્રિમાં એક-એક વિદ્યાર્થી ભાગ લેશે.

D. મોના અથવા લાલદાસ આવ્યા.

II. નીચેનામાંથી પદક્રમ અને પદસંવાદની દૃષ્ટિએ સાચું વાક્ય લખો.

A. સવિનય હું આપણે આ હકીકત જણાવું છું.

B. કનુભાઈ, મનુભાઈ અને સોમનાથ દીપક ગયાં છે.

C. બસ હાઇવે-રોડ પર જતી હતી.

D. કોણે કીધું કે તેઓ આજે આવશે?

III. નીચેનામાંથી લેખનરૂઢિ અને ભાષશુદ્ધિની દૃષ્ટિએ સાચું વાક્ય લખો.

A. દરિયાએ મને સ્વપ્ન આપ્યું કે મેટ્રિક પાસ કરી અમેરિકા ભણવા ચાલ્યો જા.

B. મનોબળ કરવાથી જ ધીમે ધીમે સંકલ્પો ઘડાય છે.

C. ક્ષમા નિર્દયતાનું કરવાથી પણ પરિમાર્જન થઈ છે શકે.

D. પાણી સદુપયોગ કરો વાણીનો અને ખપ પૂરતા જ વાપરો.

IV. નીચેનામાંથી લેખનરૂઢિ અને ભાષશુદ્ધિની દૃષ્ટિએ સાચું વાક્ય લખો.

A. મારાં મોટાભાઈ ભાવનગર ગયાં.

B. આ કાળઝાળ મોઘવારીમાં ગરીબોને માટે 1 1 રૂપિયો મહત્વનો છે.

C. ખૂબ પરિશ્રમ કરવો નહિ, કરનારને નિષ્ફળતા મળશે.

D. ઉમાશંકર જોશીના કાવ્યોએ પદ્ય-સાહિત્યને સમૃદ્ધ કર્યું.

પ્રશ્ન-9 નીચેના વાક્યોના સૂચના પ્રમાણે કાળ ઓળખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(3x1=3)

I. નીચેના વાક્યોમાંથી સાદા ભવિષ્યકાળનું વાક્ય શોધો.

A. આપણું અન્ન કાદવમાંથી જ પેદા થાય છે.

B. આપણા ભાઈબંધ સ્નેહીને બોલાવી કાલે કાપણી કરીશું.

C. કાદવમાં પગ નાખવાનું કોઈને ગમતું નથી.

D. આપણે દાળ, ભાત, શાક અને રોટલી ખાઈએ છીએ.

II. નીચેના વાક્યોમાંથી પૂર્ણભૂતકાળનું વાક્ય શોધો.

A. તમે વાસુદેવની પૂજા કરો છો.

B. આજકાલ રોગોની દવાઓ ખૂબ શોધાઈ છે.

C. વિક્રમાદિત્યએ કહ્યું, 'અમારા સામ્રાજ્યને પણ એવી સીમા હતી.'

D. અમદાવાદમાં રહીશ તેટલા દિવસ હું તને મળવા આવીશ.

III. નીચેના વાક્યોમાંથી પૂર્ણ વર્તમાનકાળનું વાક્ય લખો.

A. મહેશ અને સ્મિતા શાળાએ ગયાં છે.

B. દરવાન રાજમહેલની ચોકી કરે છે.

C. હું દરરોજ સવારમાં કસરત કરું છું.

D. જાદુગર તેની કમાલ દેખાડી રહ્યો છે.

IV. નીચેના વાક્યોમાંથી સાદા ભૂતકાળનું વાક્ય શોધો.

A. પરીક્ષાનું પરિણામ આવતા જ વિદ્યાર્થીઓ ખુશખુશાલ થઈ ગયા હતા.

B. સમષ્ટિએ સત્યને મુસીબતના વખતમાં સગી બહેનની જેમ મદદ કરી.

C. પર્યાવરણની રક્ષા કરવા વિદ્યાર્થીઓ વૃક્ષારોપણ કરતા હતા.

D. બહારના શેરીના દીવાના પ્રકાશનો એક વિસોટો આગલા ઓરડામાં પડતો હતો.

PART B (વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો)

Literature

પ્રશ્ન-10. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે)

(2×2=4)

I. જીવનનો સાર શેમાં સમાયેલો છે?

II. કવિના પ્રાણ શાથી અધીર બન્યા છે?

III. શબરીના ઉદાહરણ દ્વારા કવિ શું સમજાવે છે?

પ્રશ્ન-11 નીચેના પ્રશ્નોનો સવિસ્તર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ એક)

(1×3=3)

I. ગંગાસતી માનવસ્વભાવના કયા કયા દુર્ગુણો જણાવી તેને દૂર કરવાના ઉપાયો સૂચવે છે?

II. વડલો પંખીઓને શું કહે છે? પંખીઓ તેનો શો પ્રત્યુત્તર આપે છે?

III. 'ગ્રામ અને નગર સંસ્કૃતિનો ભેદ 'બેટા, મને પછી જવા દે'ના સંદર્ભમાં સમજાવો.

પ્રશ્ન-12. નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(3×3=9)

I. 'થીગડું' શીર્ષકની યથાર્થતા સ્પષ્ટ કરો.

II. અખો શા માટે સંસારત્યાગ કરે છે? એની મનઃસ્થિતિ જણાવો.

III. 'મોરનાં ઈંડાં' શીર્ષકની યથાર્થતા સ્પષ્ટ કરો.

IV. 'ઢોરાં' લઘુકથા શી માર્મિકતા પ્રગટાવે છે?

V. સ્વતંત્ર વિચારક તરીકે સોક્રેટિસનું ચરિત્ર આલેખો.

પ્રશ્ન-13. નીચેના સાહિત્યકારનો દસ-બાર વાક્યોમાં પરિચય કરાવો. (કોઈપણ એક)

(1x4=4)

I. ઉમાશંકર જોશી

II. કનૈયાલાલ મુનશી

(Effective writing Skill)

પ્રશ્ન- 14 નીચે આપેલ વિષય પર આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (કોઈપણ એક)

(1x8=8)

I. ગ્રીષ્મનો મધ્યાહ્ન :

મુદ્દા : પ્રાસ્તાવિક –ગ્રીષ્મના મધ્યાહ્નનું સૌંદર્ય – બપોરે વ્યાપેલી નિર્જનતા – પશુ-પક્ષી અને માનવ પર અસર - ગ્રીષ્મના મધ્યાહ્નનું અનેરું મહત્વ – પ્રકૃતિની અનેરી શોભા - એક મહત્વપૂર્ણ ઋતુ –ઉપસંહાર

II. માનવી પોતે જ પોતાનો ભાગ્યવિધાતા :

મુદ્દા : પ્રાસ્તાવિક – જીવનઘડતરમાં પરિશ્રમનું મૂલ્ય – લક્ષ્યપ્રાપ્તિ માટે પુરુષાર્થ – પ્રારબ્ધ અને પુરુષાર્થનું દ્વન્દ્વ – શ્રમની શ્રેષ્ઠતા – શ્રમનું મહત્વ સમજનાર જ ભાગ્યવિધાતા – ઉપસંહાર

III. નારી તું નારાયણી:

મુદ્દા: પ્રાસ્તાવિક – નારીનો મહિમા – નારીની મહાનતાના ઉદાહરણો – પશ્ચિમની સંસ્કૃતિની અસર – નારી કુટુંબના કેન્દ્રસ્થાને - ફરજો - ઉપસંહાર

પ્રશ્ન- 15 તમારી શાળામાં યોજાયેલા વૃક્ષારોપણદિનની ઉજવણીનો અહેવાલ આશરે સો શબ્દોમાં લખો.

(1x6=6)

અથવા

તમારી શાળામાં યોજાયેલા રમતોત્સવનો અહેવાલ આશરે 100 શબ્દોમાં લખો:

પ્રશ્ન- 16 તમારા વિસ્તારમાં ઘણા વખતથી ચાલતા મેટ્રો ટ્રેનના કામને કારણે અનુભવવી પડતી મુશ્કેલીઓ અંગે મ્યુનિસિપલ કમિશનરને પત્ર લખો.

(1x6=6)

અથવા

વિદ્યાર્થીઓને પરીક્ષાના ભયમાંથી મુક્ત કરવા યોજાયેલા કાર્યશિબિર વિશે માહિતી આપીને તેને વર્તમાનપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવા માટેની વિનંતી કરતો પત્ર વર્તમાનપત્રના તંત્રી(સંપાદક)ને લખો.

-----X-----